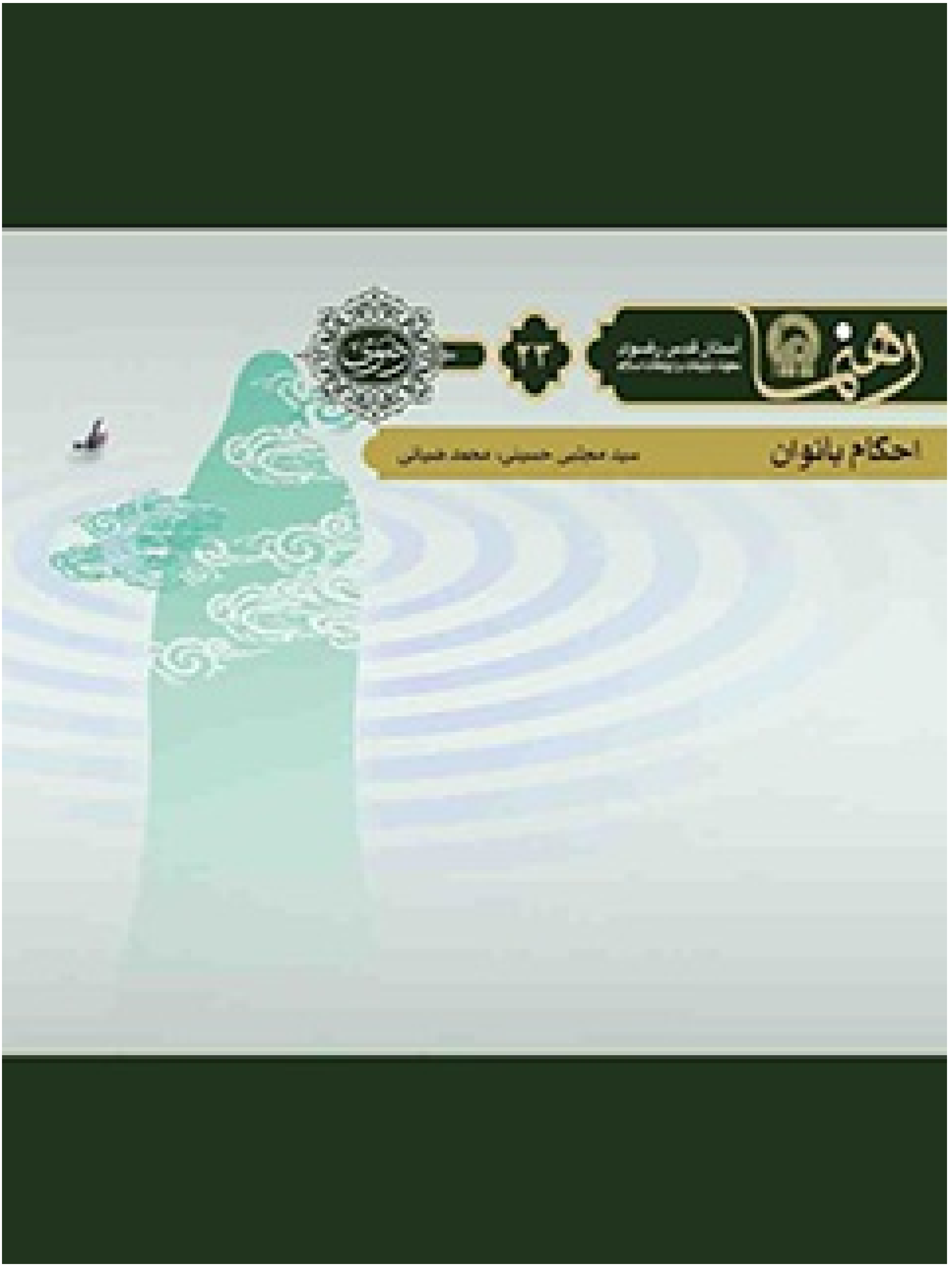

رهنما
۲۲
احکام بانوان

بسم الله الرحمن الرحیم

رهنما ۲۳ (احکام بانوان)

نویسنده:

جمعی از نویسندگان

ناشر چاپی:

انتشارات آستان قدس رضوی - به نشر

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

رهنما ۲۳ (احکام بانوان)

مشخصات کتاب

سرشناسه:ضیائی، سیدمحمد، ۱۳۵۰ -

عنوان و نام پدیدآور : احکام بانوان/ سیدمحمد ضیائی، سیدمجتبی حسینی؛ [برای] معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی آستان قدس رضوی .

مشخصات نشر:مشهد: انتشارات قدس رضوی، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری:۱۶ ص.؛ ۱۲×۱۷ س م.

فروست :رهنما؛ ۲۳.

شابک :۹۷۸-۶۰۰-۶۵۴۳-۹۳-۲

وضعیت فهرست نویسی:فیپا

یادداشت:کتابنامه .

موضوع:فقه جعفری -- رساله عملیه

موضوع:زنان (فقه)

موضوع:قاعدگی (فقه)

موضوع :خونریزی رحم (فقه)

شناسه افزوده:حسینی، سیدمجتبی، ۱۳۵۷ -

شناسه افزوده:آستان قدس رضوی. معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی

شناسه افزوده:موسسه انتشاراتی قدس رضوی

رده بندی کنگره:BP۱۸۳/۹/ض۹الف۳ ۱۳۹۱

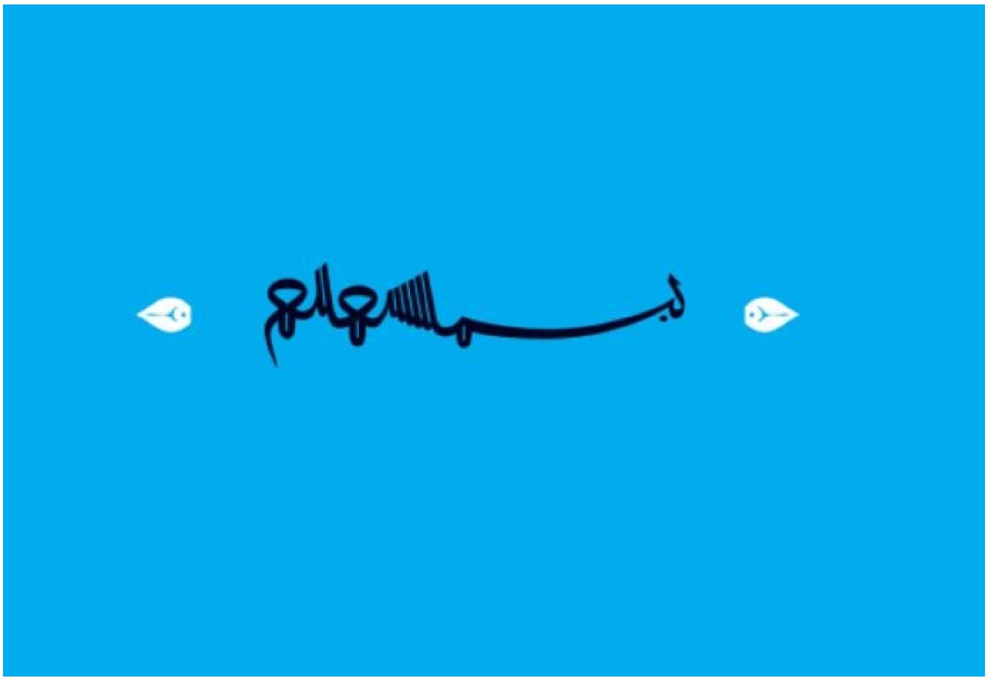
رده بندی دیویی:۲۹۷/۳۴۲۲

شماره کتابشناسی ملی:۲۸۶۹۶۲۸

ص:۱

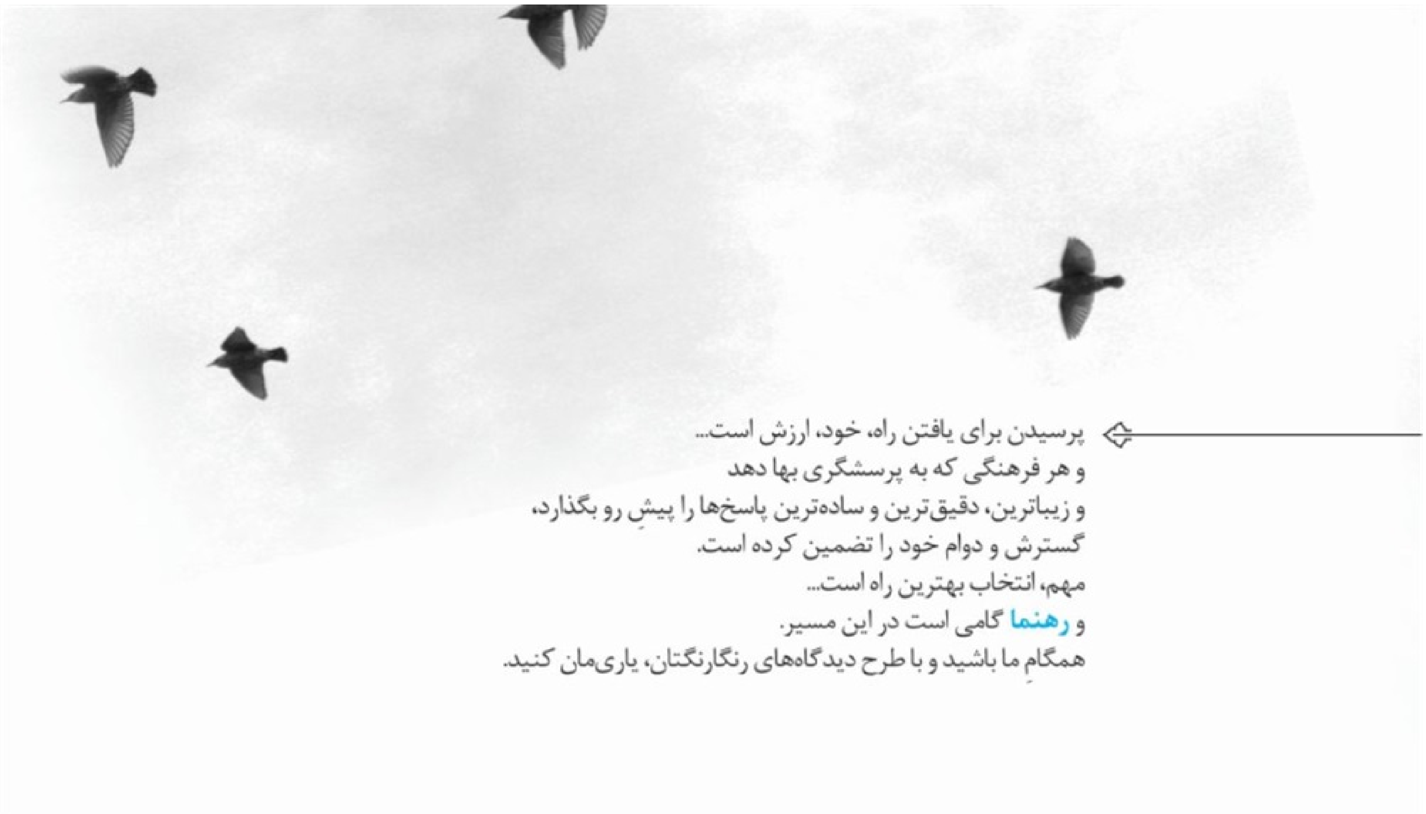
اشاره

تصویر

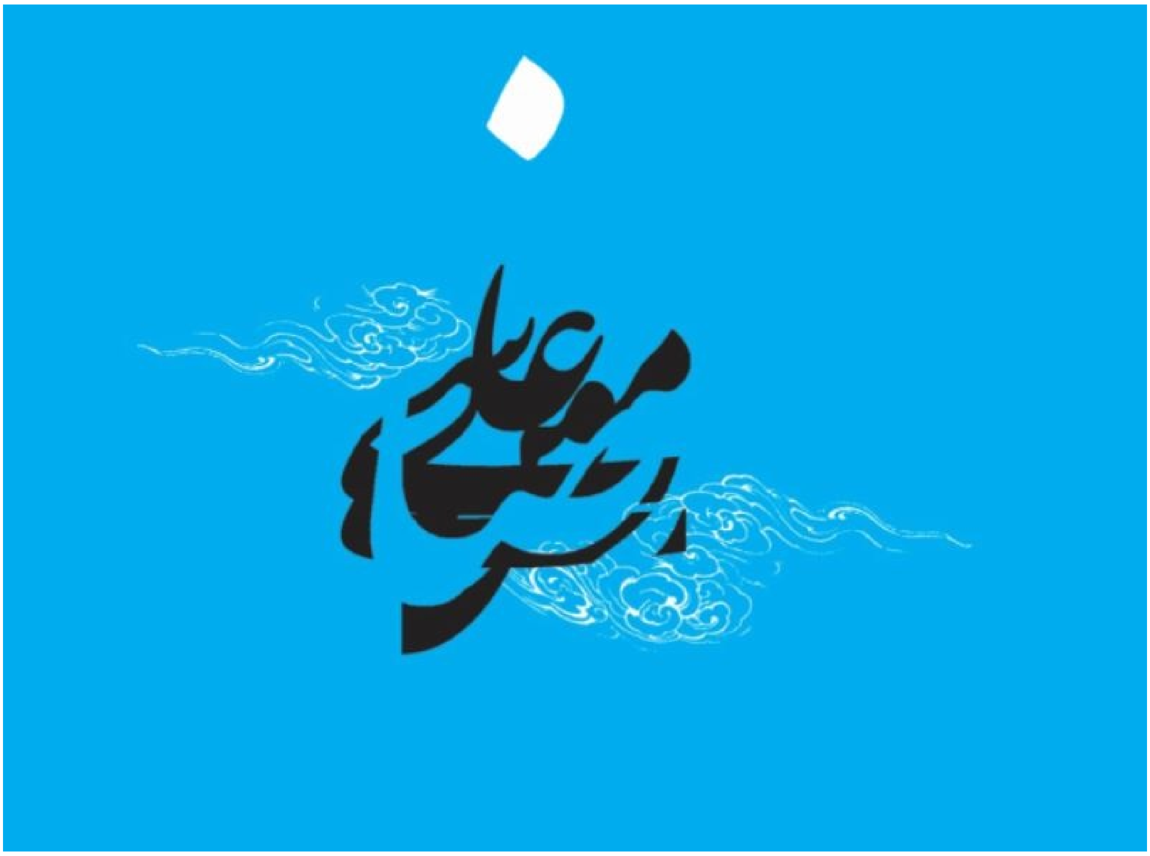

ص:۲

تصویر

پرسیدن برای یافتن راه، خود، ارزش است...
و هر فرهنگی که به پرسشگری بها دهد
و زیباترین، دقیق‌ترین و ساده‌ترین پاسخ‌ها را پیشِ رو بگذارد،
گسترش و دوام خود را تضمین کرده است.
مهم، انتخاب بهترین راه است...
و رهنما گامی است در این مسیر.
همگامِ ما باشید و با طرح دیدگاه‌های رنگارنگتان، یاری‌مان کنید.

تصویر

ص:۴

درآمد

زیارت پیامبر اسلام و امامان معصوم برقراری ارتباط روحی و بوجود آوردن پیوند قلبی با آن بزرگواران است.

یکی از راه های برقراری ارتباط، حضور در مرقد پاک و مقدس آنان بوده، و بی شک این حضور و میهمانی ارزشمند دارای آداب و شرایطی است که رعایت آن، آثار گرانبهایی در سازندگی و تربیت نفس و ارتقای روح و اکتساب والاترین ارزش های اخلاقی و معنوی خواهد داشت. از جمله این آداب مهم، طهارت روح و جسم است که شخص در این خصوص باید نسبت به یادگیری و عمل به احکام شرعی و وظایف دینی خود، اهتمام جدی ورزد.

در این نوشـتار جهت اطلاـع شـما زائران گرامی برخی از احکـام ورود و توقف معـذورین (شـخص جنب، حـائض و نفسـاء) به مساجـد و حرم مقدس ائمه اطهار بیان شده است، اما لازم است، قبل از بیان این احکام، برخی از اصطلاحات مربوط به این موضوع توضیح داده شود:

ص:۶

۱- اصطلاح شناسی

اشاره

تصویر

ص:۷

تصوير

ص:٨

حیض وتعریف آن

حیض، در اصطلاح خونی است که به طور معمول، هر ماه به مدت چند روز از رحم زنان - به خاطر تأثیر هورمون های تخمدان - خارج می شود و به هنگام انعقادنطفه، غذای جنین قرار می گیرد. این خون ریزی، از سن بلوغ تا سن یائسگی زن انجام می گیرد. از حیض به قاعدگی، رگل، عادت ماهانه، پریود هم تعبیر می شود و زن را در این حالت، حائض می گویند. خداوند متعال در آیه **۲۲۲** از سوره بقره به طور مختصر درباره آن سخن گفته است.

فقیهان برای خون حیض، نشانه ها و شرایطی بیان کرده اند. نشانه های آن به طور غالب، آن است که غلیظ، گرم، به رنگ تیره (سیاهی مایل به سرخ) یا سرخ، همراه فشار و کمی سوزش می باشد و شرایط آن عبارتند از بلوغ، مشاهده پیش از سن یائسگی، کمتر از سه روز نبوده

و بیشتر از ده روز(۱) نباشد، پی در پی بودن سه روز اول، استمرار خون در تمام سه روز و فاصله شدن دست کم ده روز بین دوحیض.

استحاضه وتعریف آن

استحاضه از ماده حیض گرفته شده است و در اصطلاح، یکی از خون هایی است که از رحم زن خارج می شود و زن را در این هنگام، مستحاضه می گویند. وهر خونی که غیر از حیض، نفاس، زخم، دمل و مانند آن باشد، خون استحاضه است.نشانه های آن به طور غالب این است که رقیق، سرد، زرد رنگ ،بدون فشار و سوزش است، البته گاهی ممکن است سیاه و سرخ و گرم و غلیظ و با فشار و سوزش بیرون آید. خون استحاضه هیچ شرطی ندارد و مانند خون حیض نیست.

۱- مقصود از روز این است که، اگر روز اول شروع شود ، تا روز چهارم حداقل ادامه پیدا کند.

استحاضه قلیله وتعریف آن

استحاضه قلیله آن است که هرگاه زن، پنبه را داخل کند، خون، ظاهرش را آلوده کند؛ ولی در پنبه فرو نرود. مستحاضه قلیله، سه وظیفه دارد:

۱.برای هرنماز (در صورت خون دیدن)، یک وضو بگیرد؛ به عنوان مثال، برای نماز ظهر، یک وضو وبرای نماز عصر، وضوی دیگری بگیرد.

۲. برای هر نماز، بنابر احتیاط واجب، پنبه «نوار بهداشتی» را عوض کند.

۳.ظاهر فرج را اگر خون به آن رسیده، تطهیر کند.

استحاضه متوسطه وتعریف آن

استحاضه متوسطه آن است که هرگاه زن، پنبه را داخل کند، خون، در پنبه فرو رفته، از طرف دیگر ظاهر شود؛ ولی به دستمال و مانند آن که به طور معمول خانم ها برای

ص:۱۱

تصویر

ص:۱۲

جلوگیری از خون می بندند، نرسد. مستحاضه متوسطه چهار وظیفه دارد که عبارتند از:

۱.برای هر نماز، پنبه (نوار بهداشتی) را عوض کند.

۲.ظاهر فرج را اگر خون به آن رسیده، تطهیر کند.

۳.برای هر نماز، یک وضو بگیرد؛ به عنوان مثال، برای نماز ظهر، یک وضو و برای نماز عصر،

وضوی دیگری بگیرد.

۴.در هر شبانه روز، یک غسل پیش از نماز صبح به جا آورد؛ بدین ترتیب که اگر پیش از نماز صبح، خون استحاضه متوسطه دیده، باید برای نماز صبح غسل کند تا صبح دیگر و اگر این حالت در ابتدا پیش از نماز دیگری (مانند ظهر و عصر یا مغرب و عشا) برایش پیش آید، باید برای آن نماز، غسل کند؛ ولی از فردای آن روز، اگر به همان حالت متوسطه باقی بماند، باید پیش از هر نماز صبح، غسل کند.

ص:۱۳

استحاضه کثیره وتعریف آن

استحاضه کثیره آن است که هرگاه زن، پنبه را داخل کند، خون، پنبه را فرا گرفته، به دستمال و مانند آن برسد. مستحاضه کثیره، چند وظیفه دارد:

۱. برای هر نماز، پنبه (نوار بهداشتی) را عوض کند.

۲. ظاهر فرج را اگر خون به آن رسیده، تطهیر کند.

۳. برای هر نماز، یک وضو بگیرد؛ به عنوان مثال، برای نماز ظهر، یک وضو و برای نماز عصر، وضوی دیگری بگیرد.

۴.انجام یک غسل پیش از نماز صبح و یکی پیش از نماز ظهر وعصر (اگر با هم بخواند) و یکی هم پیش از نماز مغرب و عشا «اگر با هم بخواند»

۵.اگر میان نماز ظهر و عصر و نماز مغرب و عشافاصله بیندازد، باید برای نماز عصر و نماز

ص:۱۴

عشا دوباره غسل کند(۱).

- یائسه وتعریف آن

یائسه، از ماده یأس، به معنای زن مأیوس و ناامید است و در اصطلاح، به زنی گفته می شود که سنش، به حدی رسیده که دیگر عادت ماهیانه نمی بیند و اگر خونی ببیند، خون حیض محسوب نمی شود. زن به طور قطعی، پس از تمام شدن شصت سال (قمری)، یائسه و کمتر از پنجاه سال (قمری)، غیر یائسه است و بین پنجاه تا شصت سال، میان مراجع تقلید اختلاف نظر وجود دارد.نظر اکثر فقیهان این است که زن سیده، با تمام شدن شصت سال و زن غیرسیده، با تمام شدن پنجاه سال قمری، یائسه می گردد.(برای شناخت بیشتر وظیفه خود لازم است به فتوای مرجع خود مراجعه نمایید).

۱- توضیح المسائل مراجع، م ۳۹۶؛ آیهالله وحید، توضیح المسائل، م ۴۰۲؛ دفتر آیهالله خامنه ای.

تصویر

نفاس وتعریف آن

نفاس در اصطلاح، به خونی گفته می شود که پس از زایمان(اگرچه بچه سقط شده باشد)، از رحم زن خارج می شود و زن را در این هنگام، نفساء می گویند. آغاز خون نف--اس،از زمانی است که اولین جزء بچه از شکم بیرون می آید. بنابراین، خونی که پیش از آن دیده می شود، خون نفاس محسوب نمی شود و حداقل خون نفاس، یک لحظه و حداکثر آن ده روز است. زن پس از پاک شدن، باید غسل نفاس به جای آورد. در بین برخی عوام مشهور است که زنی که تازه زایمان کرده، باید روز چهلم، غسل (چله) انجام دهد که این سخن، هیچ ارزش و اعتباری ندارد.

ص:۱۷

تصویر

ص:۱۸

۲. احکام حرم

اشاره

تصویر

ص:۱۹

احکام جنب، حائض و نفساء درحرم

• اول: طبق نظر همه مراجع عظام تقلید، ایستادن، توقف و مکث نمودن شخص جنب، حائض و نفساء حتی برای زیارت، زیر گنبد طلا- و اطراف ضریح مطهر جایز نیست(۱).

• دوم: وارد شدن و تردد کردن در اطراف ضریح مقدس بدون توقف نیز به نظر بعضی از فقها (آیات عظام بهجت، صافی گلپایگانی) جایز نمی باشد.

• سوم: توقف و تردد در رواق ها به فتوای عده ای از فقها (مثل آیات عظام خامنه ای، خویی، سیستانی، صافی، فاضل، بهجت و مکارم شیرازی) جایز است.گرچه به فتوای بعضی

ص:۲۰

۱- یا به احتیاط واجب یا به فتوا.

بنابر احتیاط واجب جایز نیست.(۱)

- چهارم: مکث کردن و توقف در صحن ها و رفت و آمد در آن، طبق نظر جمیع فقها ی عظام، جایز است.

- پنجم: توقف معذورین در مسجد گوهرشاد و صحن آن، مسجد بالاسر مردانه و مسجد بالاسر زنانه و مسجدی که تقریباً در رواق پشت سر ضریح مقدس است، برای افراد مذکور جایز نبوده و اشکال شرعی دارد. (مطابق نقشه)

- ششم: خواندن زیارت نامه، فرستادن صلوات، گفتن اذکار و خواندن دعا در مکان هایی که بودن در آنجا مانعی ندارد، مثل صحن ها و رواق ها با تفصیلی که گذشت، اشکالی ندارد.

- هفتم: نگاه کردن به ضریح مقدس از داخل صحن ها و رواق ها با توضیحی که گذشت

۱- آیات عظام خمینی و نوری همدانی.

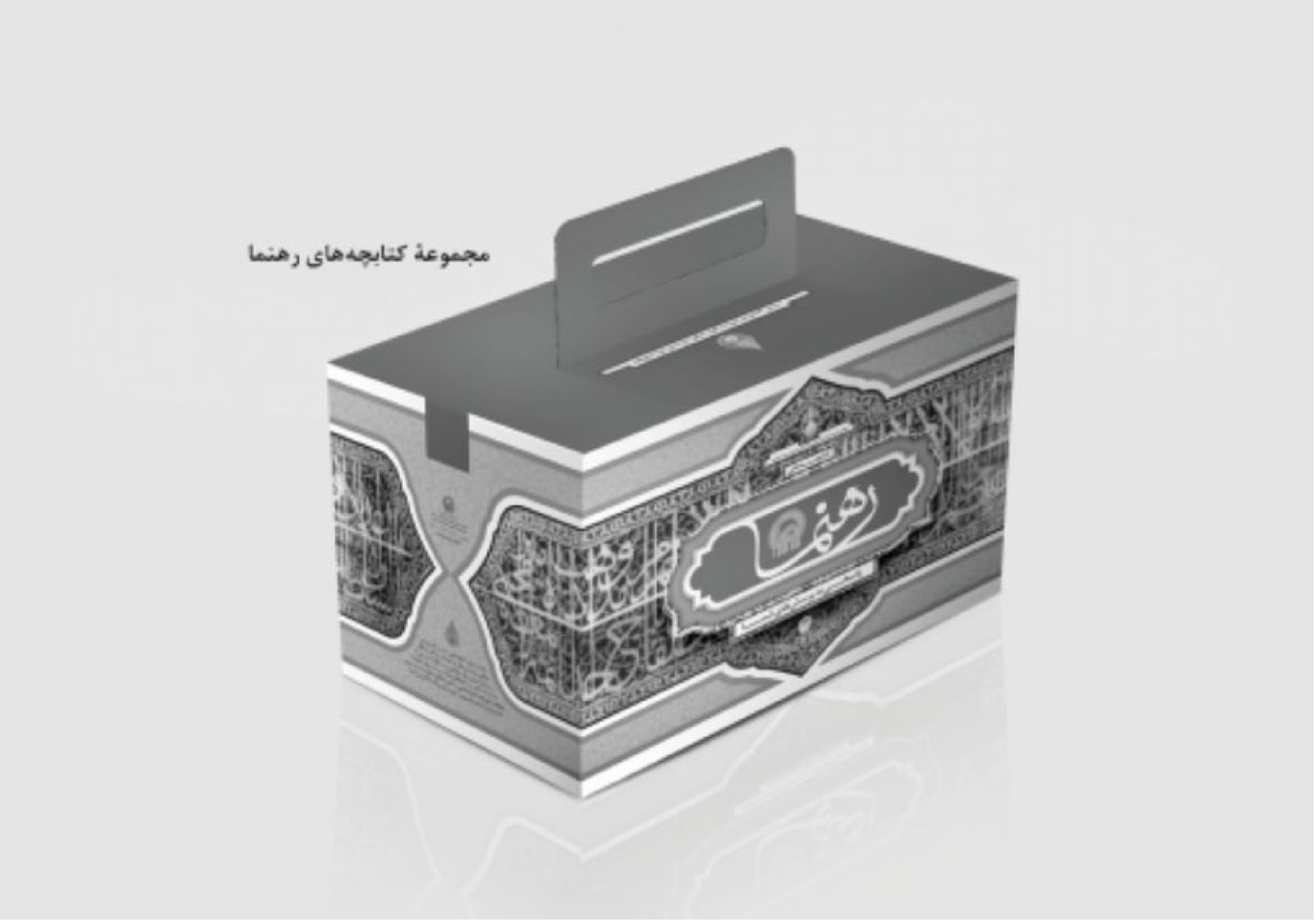
اشکال ندارد.

• هشتم: خوانـدن قرآن در غیر از سوره هـایی که سـجده ی واجب دارنـد،(۱) (فصـلت، نجم، سـجده و علـق) برای حـائض به فتوای برخی از مراجع، کراهت(۲) دارد و برای جنب، خواندن بیش از هفت آیه کراهت دارد.

۱- در خواندن سوره یا آیه سجده اختلاف است.

۲- کراهت در عبارت به معنی ثواب کمتر می باشد.

تصویر

ص:۲۳

تصویر

نسخهٔ دیجیتالی رهنما
مرکز پخش: مشهد مقدس، نبش ورودی باب الجواد
فروشگاه عرضهٔ محصولات رضوی
تلفن: ۰۵۱۱-۲۲۸۵۲۰۴

ص:۲۴

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ .ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

قائمیه
مرکز تحقیقات رایانه ای
اصفهان
www
برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی
www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.ir
مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.
۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹